

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 104.272 van 4 maart 2002
in de zaak A. 76.282/IX-788.**

In zake : de BVBA Parketbedrijf VANDENBERGH,
die woonplaats kiest bij
advocaten C. DE VLIES en D. TILLEMANS,
kantoor houdende te LEUVEN,
Bondgenotenlaan 132

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat F. LEMAIRE,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Ninoofsesteenweg 643.

DE RAAD VAN STATE, IXe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de BVBA PARKETBEDRIJF VANDENBERGH op 6 november 1997 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 8 september 1995 van de Vlaamse minister voor economie waarbij de beslissing van 29 november 1995 betreffende de toekenning van een rentetoelage wordt vernietigd en waarbij de reeds betaalde toelage ten belope van 61 500 BEF wordt teruggevorderd;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste auditeur-afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op de beschikking van 5 juli 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 17 december 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 21 januari 2002;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat C. DE VLIES, die verschijnt voor de verzoekende partij, en van advocaat I. COOREMAN die, loco advocaat F. LEMAIRE verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd P. DE WOLF;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. De verzoekende partij heeft als hoofdactiviteit het plaatsen van parketvloeren.

Bij brief van 1 juni 1995 dient de Generale Bank namens de verzoekende partij een aanvraag in tot het verkrijgen van overheidssteun op grond van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering. Gevraagd wordt om een rentetoelage, een kapitaalpremie en om vrijstelling van onroerende voorheffing.

In de aanvraag worden de investeringen als volgt omschreven :

"Aankoop van een onroerend goed te Holsbeek, Leuvensebaan 288 en verbouwingswerken aan dit goed om het in te richten als werkplaats".

Het financieringsprogramma voorziet 972 586 BEF eigen middelen en 10 000 000 BEF krediet met overheidssteun.

Op basis van een brief van 30 mei 1995 van architect BRUGGEMANS, dat 40 % van de "investeringen" (hij bedoelt de aankoopprijs van het gebouw en de daarmee verbonden notariskosten) zullen worden aangewend voor

beroepsdoeleinden, wordt de prijs van het gebouw en de notariskost voor 40 % bij het "beroepsgedeelte" ingeschreven maar worden de "verbouwingen" voor de volle 100 % op het beroepsgedeelte aangerekend.

1.2.1. In een brief van 29 november 1995 deelt de dienst economische expansie van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan de Generale Bank mee dat een rentetoelage wordt toegekend van 123 000 BEF "voor zover het ingediend investeringsprogramma volledig wordt uitgevoerd en gefinancierd zoals voorzien". Uit die brief blijkt dat van het investeringsprogramma 6 583 552 BEF niet aanvaard is (dit is 60 % van het totale bedrag van de investering te weten het "privé-gedeelte") en dat 4 092 201 BEF "subsidiabel" geacht werd.

1.2.2. In een brief van 29 november 1995 wordt aan de administratie van het kadaster meegedeeld dat met toepassing van artikel 8 van de wet van 4 augustus 1978 aan de verzoekende partij vrijstelling van de onroerende voorheffing wordt toegekend, ingaande op 1 januari volgend op de ingebruikneming van de gesubsidieerde investering.

1.3. In een brief van 28 januari 1997 meldt de administratie van het kadaster aan de Vlaams minister van Economie dat uit een aangifte van verzoekster van 4 november 1996 blijkt "dat het goed geen enkele verbouwing heeft ondergaan" en dat tevens "werd vastgesteld dat het gebouw een volledige woning betreft, die door één van de kinderen van de bedrijfsleider wordt gebruikt en niet wordt aangewend voor de beroepsbedrijvigheid van de onderneming".

Op 3 juli 1997 deelt de administratie van het kadaster aan de Vlaams minister voor Economie mee dat "uit een bijkomend onderzoek duidelijk is gebleken dat het betoelaagde gebouw een woning betreft die niet wordt gebruikt voor handelsdoeleinden (geen toonzaal, winkel noch werkhuis) maar voor bewoning door de zaakvoerder van het bedrijf en zijn familie" en dat de uitgevoerde verbouwingen enkel betrekking hebben op de renovatie van het gebouw.

1.4.1. In een brief van 1 augustus 1997 meldt de Vlaams minister van Economie aan de administratie van het kadaster dat de beslissing tot toekenning van expansiesteun aan de verzoekende partij "van in het begin vernietigd wordt", dat de reeds uitbetaalde subsidie teruggevorderd wordt en dat de beslissing tot vrijstelling van onroerende voorheffing ook "van in het begin" vernietigd wordt.

De verzoekende partij heeft de beslissing om de vrijstelling van onroerende voorheffing "van in het begin" te vernietigen niet in het voorwerp van het onderhavige beroep betrokken.

1.4.2. In een brief van 8 september 1997 deelt de Vlaams minister voor Economie aan de Generale Bank mee dat de beslissing van 29 november 1995 waarbij aan de verzoekende partij een rentetoelage toegekend werd "vanaf het begin wordt vernietigd" en dat de ten onrechte ontvangen steun ten bedrage van 61 500 BEF zal worden teruggevorderd. Die beslissing wordt als volgt gemotiveerd :

"Uit een brief van de administratie van het kadaster blijkt dat het gesubsidieerde gebouw niet gebruikt wordt voor beroepsdoeleinden. Het gebouw wordt gebruikt voor bewoning door de zaakvoerder van het bedrijf en zijn familie. De uitgevoerde verbouwingen hebben enkel betrekking op de renovatie van het gebouw.

In dit geval moet er, volgens artikel 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1994 tot uitvoering van artikel 16 van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest met betrekking tot de kleine ondernemingen, tot terugvordering van de expansiesteun overgegaan worden".

Een afschrift van die brief aan de Generale Bank wordt op 8 september 1997 verstuurd naar de verzoekende partij. In die brief wordt 61 500 BEF teruggevorderd van de verzoekende partij.

1.5.1. Op 4 november 1997 stelt de verzoekende partij een willig beroep in bij de administratie van de Vlaamse Gemeenschap tegen de beslissing tot vernietiging van de beslissing tot toekenning van een rentetoelage.

In dat beroepschrift wordt aangevoerd dat de beslissing werd genomen zonder dat de verzoekende partij werd gehoord. Betoogd wordt dat de gegevens die door het kadaster verstrekt werden, onjuistheden bevatten. Gesteld wordt dat twee garages en een deel van de verdieping als opslagruimte worden gebruikt en dat zich op het gelijkvloers en de verdieping een bureau bevindt. Het gebouw is dus gedeeltelijk ingericht voor beroepsdoeleinden en de administratie was daarvan op de hoogte bij de toekenning van de rentetoelage aangezien het deel van de investeringen dat betrekking had op het privé-gedeelte van de woning, niet aanvaard werd.

1.5.2. In een brief van 23 december 1997 bevestigt de Vlaams minister van Economie dat bij de toekenning van expansiesteun bij beslissing van 29 november 1995 aangenomen werd dat het beroepsgedeelte van de investeringen 40 % bedroeg en dat op dat beroepsgedeelte een rentetoeelage en vrijstelling van onroerende voorheffing verleend werd. Gemeld wordt dat de beslissing tot toekenning van expansiesteun vernietigd werd omdat de administratie van het kadaster vastgesteld had dat het beroepsgedeelte in het betoelaagde gebouw "niet bestaande of verwaarloosbaar klein is", hetgeen na bijkomend onderzoek bevestigd werd. Gemeld wordt dat de beslissing tot vernietiging van de toekenning van expansiesteun behouden blijft en dat enkel een gewijzigde houding van de administratie van het kadaster de beslissing van 8 september 1997 kan wijzigen.

1.6. Op 6 november 1997 dient de verzoekende partij dan het onderhavige annulatieberoep in.

2.1. Overwegende dat het beroep gericht is tegen een besluit waarbij de verwerende partij een vroegere beslissing betreffende het toekennen van expansiesteun aan de verzoekende partij ongedaan maakt en waarbij zij, toepassing makend van artikel 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1994 tot uitvoering van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaams Gewest met betrekking tot de kleine ondernemingen, de reeds uitbetaalde steun terugvordert;

2.2. Overwegende dat de partijen niet betwisten dat de verwerende partij, gebruik makend van de discretionaire bevoegdheid die de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering haar verleent, aan de verzoekende partij een rentetoeelage ten belope van 123 000 BEF heeft toegekend; dat die beslissing definitief geworden is, terwijl uit niets blijkt dat zij voor onbestaande moet worden gehouden; dat met die beslissing aan de verzoekende partij een recht is toegekend, waarvan zij de naleving bij de hoven en rechtbanken kan afdwingen; dat de toentertijd gestelde voorwaarde dat het investeringsprogramma volledig zou uitgevoerd en gefinancierd worden "zoals voorzien", het ontstaan van het subjectief recht van de verzoekende partij niet heeft verhinderd of uitgesteld;

2.3. Overwegende dat de verwerende partij met het bestreden besluit ingrijpt op de rechten die zij aan de verzoekende partij heeft toegekend; dat, met het onderhavige annulatieberoep de verzoekende partij wil beletten dat de verwerende

partij het recht dat zij haar had toegekend tenietdoet; dat tussen de partijen dus een betwisting bestaat over het al dan niet teloorgaan van een subjectief recht; dat de verzoekende partij niet aantoont dat de wetgever de Raad van State bevoegd heeft gemaakt om kennis te nemen van geschillen over subjectieve rechten die niet van burgerlijke aard zijn;

2.4. Overwegende dat artikel 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1994 tot uitvoering van het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaams Gewest met betrekking tot de kleine ondernemingen bepaalt wanneer de begunstigde van een tegemoetkoming het voordeel ervan verliest of moet terugbetalen; dat die bepaling luidt als volgt :

“Ter uitvoering van artikel 16 van het decreet worden de teruggaven als volgt geregeld:

- 1° in geval van wijziging van de oorspronkelijke kredietvoorwaarden wordt (...)
- 2° a) in geval van de vervreemding van de gesubsidieerde goederen, of wanneer hun oorspronkelijke bestemming of hun oorspronkelijk gebruik wordt gewijzigd, vervalt het recht op de toegekende steun volledig en moet deze steun worden terugbetaald. De vervreemding of wijziging van de oorspronkelijke bestemming of de geplande gebruiksvoorwaarden dient hierbij plaats te vinden binnen een periode van 3 jaar die ingaat (...). De toegekende steun wordt behouden indien de investeringsgoederen op de datum van de vervreemding of wijziging van bestemming of het gebruik, boekhoudkundig volledig zijn afgeschreven;
- b) het recht op de toegekende steun blijft behouden wanneer de vervreemding of de wijziging van de oorspronkelijke bestemming of het oorspronkelijk gebruik:
 - het gevolg is van overmacht, of
 - vooraf werd goedgekeurd door de Vlaamse minister bevoegd voor het economisch beleid;
- 3° indien vaststaat dat de tegemoetkomingen niet zouden zijn toegekend indien de begunstigde nauwkeurige en volledige inlichtingen had verstrekt, moet de genoten steun terugbetaald worden.
- 4° a) in geval van het niet naleven van de informatie- en raadplegingsprocedures bij collectief ontslag, kan de Vlaamse regering de steun die is toegekend terugvorderen. Deze tekortkoming moet zich hebben voorgedaan (...).
- b) (...)."

Overwegende dat de verwerende partij een verwijzing maakt naar artikel 4 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 januari 1994; dat, gelet op de aard van de zaak, zij daarmee doelt op de punten 2° en 3° van dat besluit, waarin zowel het verval van het recht op steun als de terugbetaling wordt behandeld; dat, aangezien die bepalingen aan het bestuur geen discretionaire bevoegdheid laten om een einde te stellen aan het recht van de begunstigde, een besluit als het bestredene dan ook niet als constitutieve beslissing kan worden gezien; dat, aangezien de wet

de bevoegdheid om uitspraak te doen over de beslissing om de subsidiëring van de verzoekende partij te staken, niet aan de gewone rechtbanken heeft onttrokken, niets belet dat die rechter kan vaststellen dat de voorwaarden voor het verlenen van steun niet vervuld zijn of zelfs dat zij nooit vervuld zijn geweest; dat de gewone rechter aldus over alle middelen beschikt om over het bestaan en de omvang van het recht van de verzoekende partij uitspraak te doen, zonder dat een besluit als het bestredene -en dus ook de vernietiging ervan- hem daarbij kan binden;

2.5. Overwegende, wat betreft de in de bestreden beslissing vermelde vraag om de betaalde expansiesteun aan de overheid terug te storten, dat de teruggave van ten onrechte uitbetaalde subsidies door het besluit van 14 januari 1994 van de Vlaamse regering, als het logisch gevolg van het teloorgaan van het recht op steun, verplicht is gesteld; dat, op een ruimer vlak, die verplichting ook ingeschreven is in de artikelen 55 tot 57 van het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, die krachtens artikel 71, § 1, eerste lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1999 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten van overeenkomstige toepassing is op de Gemeenschappen en de Gewesten;

2.6. Overwegende dat de bevoegdheid van de gewone rechter om uitspraak te doen over het bestaan en de omvang van het subjectief recht dat de verwerende partij aan de verzoekende partij heeft toegekend, de bevoegdheid van de Raad van State uitsluit; dat die onbevoegdheid ambtshalve wordt opgeworpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 173,53 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vier maart 2000 en twee, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.